

גיליון 28

נובמבר 2017

מרחשון ה'תשע"ח

מוֹטִיב

על שם ליאורה דין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

קוֹסְמֵס

הודי ארגוב

שושנה ויג

אופיר זרגרוף

יהודית סולומון

הדר סלע

חיים ספטי

ירון פז

אביטל קשת

אורנה ריבלין

חווה שכטר

גיליון 28 מתחיל...

אנשים תמיד נפעמים מקסמים. הקסמים מרתקים אותנו, אולי כי הם ממחישים לנו את הבלתי אפשרי, ואולי כי הם דווקא מדגישים לנו את המגבלות שלנו עצמנו.

בגיליון זה ביקשנו לאסוף עשר יצירות קסומות, יצירות שעוסקות בקסמים מכל סוג. תוכלו לקרוא כאן על קסמים שובי לב, על קסמים שיכולים באמת לשנות את החיים, על קסמים שבלב ועל קסמים שמול העיניים.

קריאה מהנה,
אלירן דיין, יאיר בן־חור, רובי גורדון

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי־פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב"
נוסד לזכרה
ונושא את שמה.

אני קוסם גאה. נו, טוב, גאה לא במובן שאתם חושבים עליו, אלא גאה כמו נפח שזה עתה חישל פרסת סוס, כמו אושכף שמביט בהערכה בסנדל שיצר, כמו ראובן אדלר לפני שנודעו תוצאות הבחירות.

אני קוסם. לא כמו הארי הודיני שעשה קסמיו באמצעות מפתחות שנהג לשלוף מאיזה נקב קסמים שבגופו אלא בתוקף היותי המייצג האולטימטיבי של האינטרדיסציפלינריות. שהרי, הכול יש בו במקצוע שבחרתי לעצמי: זריזות היד ומהירות המחשבה, תכנון קפדני, הבנה לעומק של פסיכולוגיית ההמונים ופסיכולוגיית היחיד, כימיה, פיזיקה, מדע החומרים, ביולוגיה ואף מתמטיקה.

לצערי, עולמם של קוסמים רבים צר הוא כאותו תא שאליו הם דוחפים יונים צנומות ומחוסרות מזל. עולמי שונה הוא. מאז ומתמיד חשבתי שאדם, ברוך-כישרונות ככל שיהיה, חייב לגוון את עיסוקיו. אדרבה, אם צלחה דרכו המקצועית והכלכלית (כפי שצלחה דרכי), שומה עליו לתרום מיכולותיו לכלל. על כן נמשכתי אל העיסוק בטובת הציבור, עיסוק שלשונות רעות קוראות לו בשם "פוליטיקה". כליברל אמתי, הסבור שלמדינה אסור שתהיה הזכות להחליט מה יעשנו אזרחיה, בחרתי בתנועה קטנה ואיכותית ששמה לה למטרה להתמודד עם שרירות לבו של השלטון.

בבחירות האחרונות התנדבתי מטעם המפלגה לכהן כמשקיף אחראי לקלפיות בחיפה רבתי. תפקידי, שמילאתי באמונה רבה, היה לסייר בין הקלפיות ולוודא שההצבעה בהן מתנהלת כסדרה, שחברי ועדת הקלפי לא ירקמו מזימות ביניהם ושפתקי הצבעה של המפלגה לא יחסרו. כך עשיתי.

אני מניח שבין הקוראים יש כאלה האומרים כי מן הסתם ניצלתי את זריזות ידי המפורסמת כדי לתגבר את קופסת הקלפי בפתקים "נכונים". שקר וכזב! וכי יעלה על הדעת להגניב פתקים לתוך קופסה נעולה כאשר ברור לכל מי שהיה אי פעם בוועדת קלפי שמשרד הפנים דורש התאמה מלאה בין מספר האנשים שהגיעו לקלפי וסומנו כמצביעים ובין מספר המעטפות שבקופסה?

ואף על פי כן, משנספרו הקולות, הוברר כי חיפה הפכה למעוז התנועה. בקלפיות רבות הגענו למקום השני המכובד. הבקענו את דרכנו לא רק במעוזי הצעירים, אלא גם בקלפיות המונגשות לזקנים ולנכים שבחבורה. ייטיבו לעשות כללבי היריבות אם יקבלו את הפסדם בהשלמה. יכולים הם לספור פעמיים, גם שלוש. יכולים הם לראיין את חברי ועדות הקלפי ואת נציג משרד הפנים. חרס יעלו בידם. לנו הניצחון.

בהכנעה אצייך, כי חייב אני את הצלחתי ללימודי במחלקה לכימיה שימושית. עבודתי בבית הדפוס "אלברט" במרכז הכרמל במהלך כל שנות לימודי תרמה אף היא את שלה. יותר מכול הייתה זו יכולתו המופלאה של הפיגמנט "שחור שנהב" (PBk9) שבמעטפת ההצבעה להגיב כימית עם פיגמנט שחור אחר ממשפחת הקסנטינים שבו השתמשתי בהדפיסי מבעוד מועד סדרות של פתקי הצבעה ועליהם אותיות המפלגות היריבות. אחת היא תוצאת הריאקציה: היעלמות הצבע השחור מפתק ההצבעה. ריאקציה נוספת, הפעם בין הצד האחורי של פתק ההצבעה ובין ה PBk9 שבמעטפת ההצבעה, סיימה את המלאכה עם הופעתן של האותיות הנכונות על גבי פתק ההצבעה. מעטפות ההצבעה המשומשות היו היחידות שידעו את סודי. למזלי, שתקניות הן מטבען. וטוב שכך.

על רקע הצלחתי בבחירות בגזרת חיפה החלטתי לפעול במישור הארצי. זה הזמן למנהיגות, מנהיגות לא מתנצלת. מנהיגות היודעת להניף דגליה בגאון. מנהיגות שתדע לא רק להציב יעדים אלא גם לכובשם. מנהיגות שתדאג, באמצעות כישרונותיה המוכחים, שההצבעות החשאיות במליאה ובוועדות הכנסת תוכרענה בהתאם לעמדתה. התצטרפו אליי או שמא תניחו לדיקטטורת הרוב לשלוט בחייכם?

פַּעַם

כְּשֶׁהֵייתִי יֶלֶד קָטָן
נִסִּיתִי לְבַצֵּעַ קָסֵם בְּקַלְפִּים
וְאֵלּוּ נִפְלוּ מִיָּדִי
וְנִפְלוּ גַם פָּנֵי.

כְּשֶׁבִגְרָתִי

סִדַּרְתִּי אֶת הַקַּלְפִּים
עַל פִּי הַשְּׁקֵפוֹתִי
כְּמַעֲשֵׂה קָסֵם
אֵלּוּ זָהְרוּ אֵלַי
וְזָהְרוּ גַם פָּנֵי.

מְאֹד

נוֹשָׂא עָמִי
קָפַסֶת קַלְפִּים
וְשֵׁם בָּהּ אֶת
קָסְמִי.

מִדֵּי פַעַם שׁוֹלֵף קַלֵּף

אוֹחֵז בְּיָדִי

קָסֵם אֶחָד

כְּדֵי שִׁזְרָחוּ פָּנֵי.

אֱלֹהִים מַעֲבִיר בְּמַעֲבְרַת
 גְּבִיעֵי בְּדֹלַח
 יַיִן חָם
 מִי הָאֵגֶם מְצַטְנָפִים
 כָּל הַלֵּילָה דָּפַק הַגֶּשֶׁם בְּחִלּוֹנֵי
 אֲנִי שׁוֹאֵלֶת אוֹתְךָ
 אֵיךְ הִגַּעְנוּ לְכָאן
 בְּבִקְרָה.

בְּאוֹתוֹ יוֹם אָבָא פָּנָה לִי אַחַר צְהָרִים שָׁלֵם
 בְּקִשְׁתִּי שָׁנִיךָ לְחִגִּיגוֹת הַנְּצַחוֹן שֶׁל מַכְבֵּי תֵל אָבִיב
 רְצִיתִי לְהִיּוֹת בְּךָ
 וְאָבָא לֹא הִתְלַהֵב
 בְּמָקוֹם זֶה לָקַח אוֹתִי לְהַצָּגָה
 "הַזְמִיר שֶׁל מֶלֶךְ סִין"
 לְרַגֵּעַ הָיִיתִי הַזְמִיר
 וְאָבָא הִקְיֶסֶר
 לְרַגֵּעַ הָיִיתִי הִקְיֶסֶר
 וְאָבָא הַזְמִיר
 לְרַגֵּעַ אָבָא
 הָיָה לְגַמְרֵי אָבָא.

הפרצוף שלאחר אסון

הפרצוף שלאחר אסון הוא המצחיק ביותר.
הלוואי אוכל להקפיא את הזמן.
הלוואי אוכל לא להיות בשנייה שאחרי.
משאלת שווא.

התרוצצות, בכי, צעקות, סירנת אמבולנס... קולות שהגיעו אליי כמתוך חלום.
פינוי. גם אני עולה על האמבולנס, תומכת באמי מצד אחד, לא מסוגלת להוציא מילה,
פרצוף פוקר.
אימא על סף התמוטטות עצבים, אבא לא מגיב. ואיך יגיב?

אבא ! אני זועקת בלבי, מה עשית? היאך הצלחת להכניס את כולנו לתוך חלום בלהות זה?
אבא יקר, תתעורר. תגייד שלא קרה כלום, תחבק את כולנו, תעטוף... תאחד... תחייך את
החיוך המוכר והחם ותשאל מה אנחנו עושים פה.
אבל כלום.
אבא לא יחזור לעולם. ואני יודעת...

הסיוט מחזיר אותי אחורה בזמן... בהיותי ילדה קטנה, מתחילה כיתה א'.
"אבא?" שאלתי אז בקול דקיק.

אבא הרים אותי על ידיו החסונות והסתכל בי בעיניים אוהבות, "כן, ילדתי".
"אם לא יאהבו אותי בכיתה? אם לא יהיו לי חברים?"

ואבא נישקני ברכות על המצח ואמר: "הכול בכוחך לעשות ילדה, כל מה שתרצי,
וגם ברגעים קשים תיזכרי שתמיד יש לידך מלאך שמסוגל לעשות הכול אם רק תבקשי".

ואבא נישקני ברכות על המצח ואמר:

"הכול בכוחך לעשות ילדה, כל מה שתרצי,
וגם ברגעים קשים תיזכרי שתמיד יש לידך
מלאך שמסוגל לעשות הכול אם רק
תבקשי".

מלאך, אני מבקשת, תן לי ולאמי כוחות
לעבור שלב זה ואת הבאים אחריו.
תן לנו תעצומות נפש לקבל הכול באהבה
ולהמשיך את דרכו של אבא ביראה.
ומיד מתחזקת אני, מרגישה כוח להפנים
מה שקרה, ויודעת שעכשיו דרכו של אבא
תהיה לי לעזרה.

נים שוכב שעות ומדבר
הילד ששתק תמיד משתף באמת
יש מן קסם מיוחד במקום הזה
שאפשר לשחרר ולנתח כל רגע מת.

אפשר להתאהב בנים
וזו הרגשה מדהימה
שיש עולם שלם שחכה רק לך
שתגיד מה שצריך והוא כבר יסתדר
כל כך נים, כל כך כזה אחר.

נים מתרגל תנועות של נערים
משתחרר מהמשטר
שכלא עצמו שנים
שהציב לו תמונה
בת שבועה שומרים
בכל יום אחד אחר, אהבת אזקים.

נים זה ספר במדף המיוחדים
איזה שקט יש בכח להרפות ולשים
את הדברים על השלחן, להיות אתה
לפרש את הפצעים ולארוז במתנה.

אפשר להתאהב בנים
וזו הרגשה מדהימה
שיש עולם קסום שחכה רק לך
שתבין מה שתגיד והוא כבר יסתדר
כל כך נים, כל כך כזה אחר.

אפשר להסחף לאי של נים
להשאיר הכל מאחור
ארגז עם ערכים
אנושיים כאלה שחרטו לי אחרים
זה כל כך נים, לאהב בלי פנים.

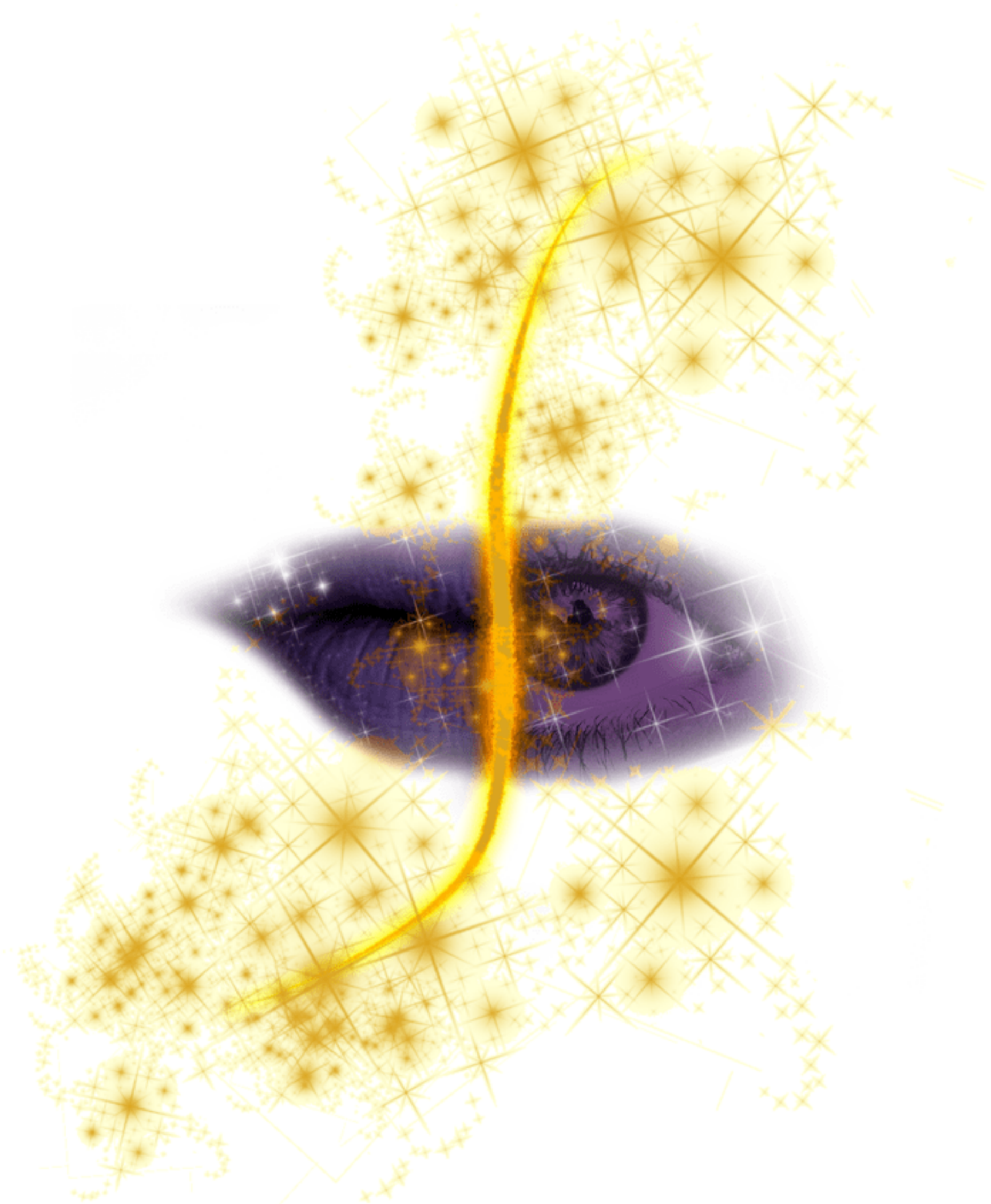

במראה המתעתעת שבאהל הקרקס
 פגשתי דמותה כמו בקסם פנס
 פרוצה וסמוקה, לחי רונית טל
 צעד בוטח, מחשוף מערטל!
 רצה ומקפצת מכאן ואל-על
 פוצחת ברקוד סוחר ואורירי
 גולשת לה על כל הבמה בסחרור חלומי!
 לאן ומדוע – לא הטרידה מכה
 קשובה רק ללשד הפנימי הזורם בדמה...
 היכן אבדה לי במרוץ החיים?
 באיזה אלבום נטשתי דמותה לעולמים?

שירי דומיה
שטופי כאב,
מהלכים עלי
קסם,
לא בוכים
אך
קולם
מיבב.

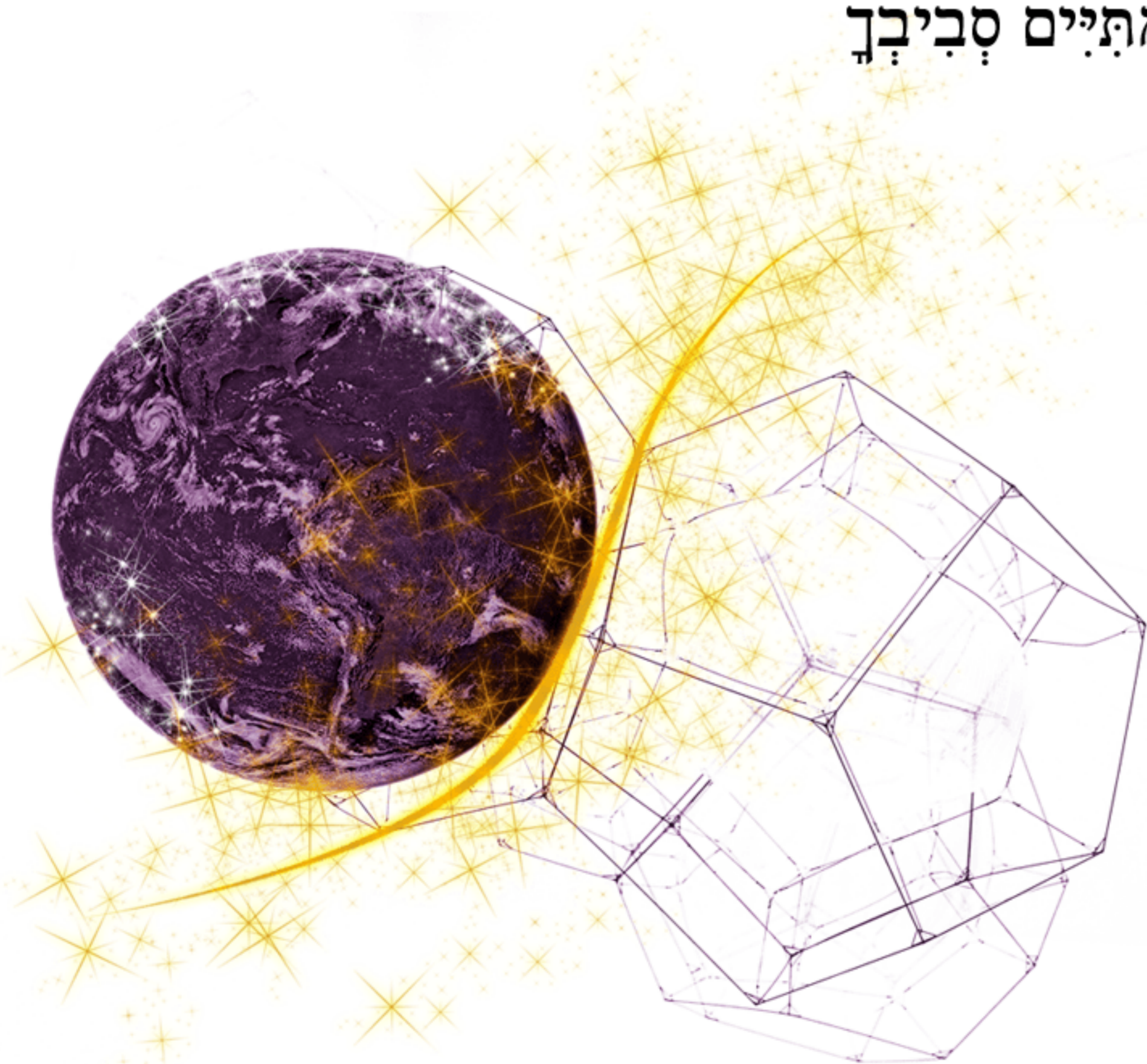
”הקסם המפלא של העבודה הזאת (העבודה הבלתי נלאית בפיתרון בעיות מדעיות קשות) יצמד בעינו עד נשימתי האחרונה”
 – איינשטיין במכתב למלכת בלגיה בשנת 1951
 מתוך ”אלברט איינשטיין וחזיתות הפיסיקה” לגרמי ברנסטיין, עמ' 166

הקסם המפלא של העבודה הזאת
 צלילים נחרים, מלים נרקמות, לב הבשר נפתח לרוח, החמר הופך לאורירי
 הנפש קשובה לפנימיותה, הרוח קולטת רחשיה
 החפוש המתמיד אחר אמת הנפש
 מגפה מסיגים, חפשיה לרוחה
 אמיצה, ישרה, מבקשת להיות חפה ממוכא, נכוחת עין
 ולעתים נסוגה באין די אמן
 לומר את תחיתותיה.

הקסם המפלא של העבודה הזאת
 חצב בסלעים להפיק עפרותיהם
 נפיה וזקק והשלך לאש לצרף הזנה
 חתר ללא לאות –

בשיר, בספור, במסה, במאמר; בטיוטות, בהדפסות, בערמות הנירות הנאספים
 ותור והפסד וגרע מן החיים הזורמים אמתיים סביבך
 מתיסר על האבדן
 ועטוף ואפוף בקסם הרוח
 נפשך נשאת באשר השיר.

הקוסם

קצות אֶצְבְּעוֹתָיו מְבַצְבְּצוֹת
מְשׁוֹלֵי גְלִימַת מְשִׁי אֲדָמָדְמָה.
"לְהַשְׁתִּית דְּבוּר בְּדַבָּרִים פְּרוּמִים",
הוא אומר.

קם וסוגר
בהן על אֶצְבַּע וְהֵן טוֹפְפוֹת
כְּחֹד מַחַט בְּבָשָׂר.

וּכְנָזִיר בּוּדְהִיסְטִי
מְרַפֵּרָה בִּינּוֹת קַרְסָלִים
שׁוֹתָה דְבוּר שְׁתוּק מְשִׁלוּלִית גֶּשֶׁם,

אֶת הַדְּבָרִים הַפְּרוּמִים שֶׁל נְקִיקֵי הַגּוֹף
סוגר
בְּקִצּוֹת בְּהוֹנוֹתָיו,
הקוסם.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עיצוב ואיורים: רובי גורדון

עקבו אחרינו גם בפייסבוק: [/motiv.magazine](https://www.facebook.com/motiv.magazine)

אנו קוראים לכם לקחת חלק גם בגיליון הבא...
גיליון 29 של מוטיב יראה אור בעוד כחודש ונושאו: "חֵק וְצֶדֶק".

רוב האנשים יסכימו שחוקים הם בסיס לחיים, הן החברתיים הן הפיזיקליים. אך יש גם שיגידו שחוקים הם בעצם מגבלות, הכרח או פשרה שלעולם לא תהיה מושלמת.

אנחנו מזמינים אתכם לשלוח אלינו יצירות שעוסקות בקביעת חוקים או בשבירתם – חוקי טבע, חוקים חברתיים או חוקי משחק.

ספרו לנו על החיים בצל החוק, על החוק שנולד מתוך השאיפה לחיים ועל המתח והפער הבלתי נמנעים שנוצרים בין פשרת החוק לבין תחושת הצדק.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.